

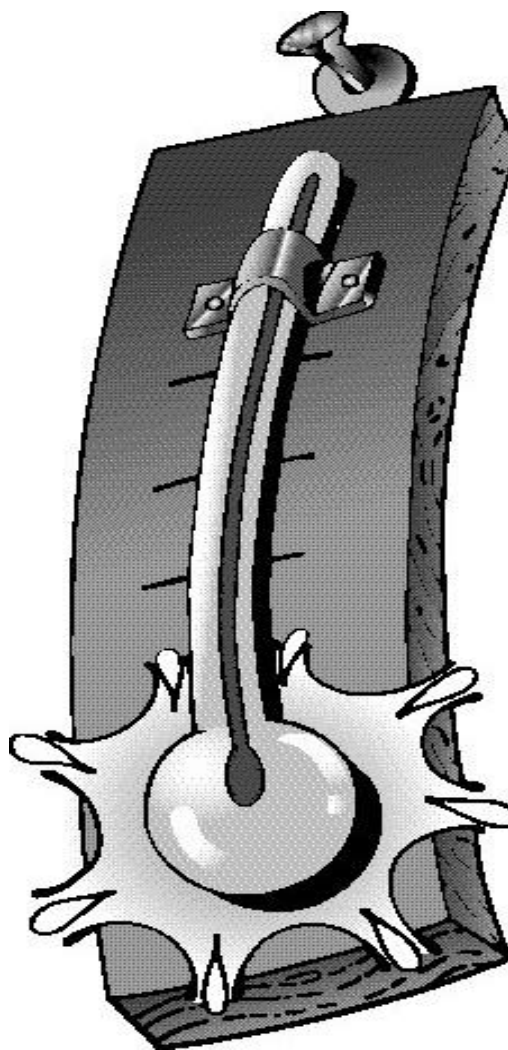
E Svenstrup

Juli/august 2001
Nr.6 /25.årgang

Indhold	side
Kommentar	2
Redaktion & Kontaktudvalg	2
Høstfest	3
Feriejob søges	3
E Svenstruplaug	4
Lokalhistorisk Forening	
...fortsat fra juni nummer	5
Brandværnet	
Frysehus nedbrudt	6
Indsamling til Loppemarked	6
Kirken	
Sommerudflugt	7
Sommerkoncert aflyst	7
Cykelklubben	8
Aktivitetsskalendar	10
Annonce – Zoneterapi	10

God...

...Sommerferie

Indlevering til næste nr.

...senest den 20. august 2001

til....

Kaj Nielsen,

Kløvertoften 19

E-mail:

e.svenstruppe@mail.tele.dk

Lasse Andersen,

Kirketofte 4

Kim Christiansen,

Vestertoften 18

Samling af næste nummer:

Svenstrup Vandværk

d. 30. august 2001, kl. 19:00

Kommentar

Så er der atter gået et år siden der sidst var tilløb til årets sommerferie. Kalenderen siger i hvert fald at det er sommer, og ret skal vel også være ret. Vi har da haft et par fine dage !

Personligt vil jeg nu tage både regntøj og en varm påklædning med når mig og min familie drager på camping ferie.....Det siges jo at der ikke findes noget dårligt vejr, - kun dårlig påklædning. Dette tror jeg at jeg vil prøve at tage ret bogstaveligt i år, og hvem ved det bliver måske en oplevelse at vade rundt i den våde regn i 3 uger....Nå måske er det bare mig der er en smule for uoptimistisk !

Sommerferie er det også for E SvenstruPpe'. Hvilket vil sige, at det næste nummer først udkommer i slutningen af august, så sidste frist for indlevering af stof til bladet bliver dermed den 20. august.

Redaktionen og alle der arbejder med at få bladet ud blandt folk i Svenstrup ønsker alle en rigtig god og forhåbentlig tør og solrig ferie.

Kim Christiansen

Redaktion

Lasse Andersen 74 45 62 73
Gert Wonsyld 74 45 63 00

Kontaktudvalg

Brandværn

Hans Egon Bendorff 74 45 62 47

E' Svenstruplaug

Kim Christiansen 74 45 64 97

Folkedansere

Per Zachø 74 45 62 79

Forældreforeningen (skolen)

John Petersen 74 45 62 71

Hjortspringskolen

Ejvind Bojsen 74 45 61 42

Hjortspring Børnehus

Søsser Buch Outzen 74 45 00 40

Jagtforeningen

Lorens Brodersen 74 45 61 76

Lokalthistorisk Forening

Ingrid Dall 73 45 80 22

Menighedsrådet

Peter Ruge 74 45 62 05

Pædagogisk råd

Birgit Rasmussen 74 45 61 42

Riecks Arkæologiske samling

Jørgen Bruncke 74 45 64 92

Ringriderforening

Dorthe Johansen 74 45 62 50

Skolebestyrelsen

Pernille Thorup 74 45 62 05

Skytteforeningen

Kjeld Andersen 74 45 90 20

Spareforeningen

Peter Christensen 74 45 63 76

Svenstrup Vandværk

Flemming Christiansen 74 45 63 89

"Trævlerne"

Jonny Mathiesen 74 45 63 71

Ungdomsforeningen

Bibi Andersen 74 45 17 62

Tekst & layout

Kaj Nielsen 74 45 63 67

Kim Christiansen 74 45 64 97

Trykning

Lasse Andersen, Claus Nicolaisen,
Hans Petersen, John Dahl, Peter
Christensen, Benny Jensen

Distribution

Marianne Møller 74 45 63 01

Udbringning

Elever fra Hjortspringskolen

Svenstrup Hjemmeside
www.svenstrup-als.dk

Svenstrup Forsamlingshus

Høstfes

Støtteforeningen i
Forsamlingshus afholder
Høstfest Lørdag den 12.
september 2001 - Se
kryds i kalenderen

Det foreløbige program for festen.
Velkomst, Spisning, Underholdning,
Dans

I august måned vil der blive
tilmelding og bordreservation.

Hej

Jeg hedder Lasse er 15 år, og mangler noget arbejde.

Jeg vil godt hjælpe på en gård eller noget lignende.

På et værksted er heller ikke a´ vejen.

SÅ ring hvis du står og mangler en frisk dreng.

Mit tlf. er 74456299 eller 20637284.

Hilsen Lasse Thy.

E Svenstruplaug

Referat fra møde i E Svenstruplaug den 12.06.01.

?? Referat godkendt

?? Siden sidst.

Torsdag d. 7. juni blev Nordborg flisen behørigt pudset.

Trappen ved P-pladsen bliver en realitet. Lauget deltager ved folkefesten d. 16 juni, når Jacob sejler sin sidste tur og den ny færge døbes af Bitten Clausen. Inge har snakket med Kirsten Christensen på Danbo, Kirsten vil gerne komme og orientere om hvor og hvordan man søger fonde om midler til større arrangementer.

Torsdag d. 20 september har vi fastlagt en gemytlig aften på Forsamlingshuset kl. 19:30. Der bliver underholdning med harmonikamusik, fællessang og oplæsning ved Edith Larsen og "Bedstes

Musik" fra Augustenborg. Entre 40 kr. inkl. kaffe og brød.

?? Valg

Valgudvalget kommer med oplæg til valgprocedure på næste møde.

?? Økonomi.

Lokalhistorisk forening har fået overdraget midlerne for salg af bøger, de 2 bind om Svenstrup sogn.

Evt. grillaften på Himmark foreløbig fastsat til den 26 Juli.

Næste-møde: Torsdag d. 16.8. kl. 19:30 i Stolbroladen

Elly

Lokalhistorisk Forening

Om tørvegravning på Chr. Bondes gård "e molkstøj" (malkestedet). Fortsat fra sidste nummer.

På denne måde blev der lavet 2 millioner tørv hver sommer. Det værste var, at de fandt ud af, når den første million var lavet, så ville de have milliongilde. Det bestod i, at min far skulle give en kasse øl, og så købte de andre også en. Det var dengang med 50 stk. i kassen. De fik dem om morgenen og satte dem ned i tørvegraven under vand, der var godt koldt. Efter kaffetid havde de så tid til at drikke. Dette kolde øl - på tom mave - det virkede meget berusende. Så ville de have fedtebrød og æggecake hjemme i køkkenet. Det fik de også, men de fleste måtte trække cyklen hjem, fordi det var svært at holde balancen.

De sidste år fik de æltemaskinen byttet om med en tørvepresser. Det var lettere, når der ikke skulle vand i tørvemulden, men så skulle det blandes med de øverste og nederste lag samtidig. Det var også lettere for hestene. De fik nu 2-hjulede fladvogne ca. 4 m. lange og ca. 1,5 m. brede. Vognene slæbte så på jorden med den ene ende.

Tørvemassen kom ud af presseren i en pølse på ca. 10 x 15 cm. Når pølsen var ca. 30 cm. Lang blev den hugget af med en grev, en almindelig staldgreb med 4 tænder, der havde fået tænderne banket flade hos smeden, noget lignende en gravespade, og så var den samtidig god til at læsse disse klatter på fladvognen. Når de så kom ud på tørrepladsen, blev disse klatter læsset af igen, der stod så en greb der kunne bruges til at hugge klatterne igennem, så havde de jo tørvens størrelse igen.

Der var 3 -4 tørvefabrikanter i Als Nørreherred. Disse havde særrettigheder, f.eks. kunne der graves tørv i enhver egnet mose, selv om ejeren var imod det. Vi gravede tørv 2 andre steder, men det var ejerne indforståede med. Elektriciteten var heller ikke rationeret i tørvemosen. Krigen

sluttede 5. Maj 1945, men rationeringen blev ved. Der gravedes tørv til og med 1948, og så blev der gravet lidt i 1949.

I vores mose var der fra 1,5 m. til 3,0 m. tørvejord. Derfor kunne jeg godt tænke mig at skrive om, hvordan én mose er blevet til.

Når vi gravede ned til bunden af tørvejorden, var der som regel et tyndt lag af hvide muslingeskaller. Det lignede ikke en normal havbund. Der må have været et dybt liggende areal, hvor dynd fra det højere liggende er løbet med vandet ned. Der har været en vegetation af græs og forskellige plantedele. Vi fandt mange træstammer, der er vokset op og af tidens ælde er faldet på kryds og tværs over hinanden. Det var noget blødt, vådt træ, noget af det kunne vi presse vandet ud af som en svamp. Det var ikke godt at blande for meget træ i tørvene, så kunne de ikke holde sammen. Vi har til tider gravet træet op og tørret det. Det kunne godt brænde, men der var næsten ingen varme i det. Vi fandt engang en eg ca. 1 m. i diameter. Vi troede, at nu kunne vi sælge det berømte moseeg, men en ekspert sagde, at stammen ikke kunne bruges.

Der er ikke så meget varme i tørv, som f.eks. i træ og kul, men tørv kunne da bruges, når vi ikke kunne få andet. Der var også forskel på tørv. Der var noget i kaldte græstørv, de var så lette og brændte hurtigt. Derimod var der noget vi kaldte dyndtørv, de var noget bedre.

I mosen blev der fundet forskellige dyreknogler, heriblandt et uroksekranie og et hundeskelet. Ved mosens nordbred lå i 1 m. dybde flere kugleformede hobe af tæt sammenpakkede hasselnødder, der så meget friske ud, men der var ingen kerner i.

I maj 1946 fandt de 2,5 m. dybt og 0,5 over bunden et menneskekranie, to bækkenben og andre menneskeknogler. Min far tog kraniet med hjem og ringede til Sønderborg

slots museum. Daværende leder J. Raben og kustode Harboe kom og så dem.

Ved næste tørvebænk fandt de så resten af knoglerne og et skelet mere, og samtidig fandt de nogle små tøjrester af groft stof. Der lå også et flettet reb under ligets hals. Museumsfolkene fik alle de dele med hjem og sendte dem til Nationalmuseet. Derefter gik fundet nærmest i glemmebogen. Senere hørte Valdemar Dreyer, Sjellerupskov, om fundet. Han kom til at interessere sig for det, samlede oplysninger og udsendte i 1980 et lille privattræk "Boelkilde, en sagatone fra hedenold".

Ved senere gennemgang af mosefundne skeletter i 1986 kom man ved en kulstof 14 datering frem til, at Boelskildedefundene var fra tiden 3370 – 3490 f. Kr. d.v.s. at det er omkring 5000 år siden. Med kulstof 14 datering har tekstilresterne påkaldt interesse. Textiler fra stenalderen er overordentlig sjældne i Nordeuropa og de fundne stykker udgør en markant forøgelse af den sparsomme fundgruppe.

Marts 1994, Hans Christian Bonde.

Svenstrup Frivillige Brandværn

Så forsvandt det gamle frysehus, lidt vemodigt for nogen måske, men en stor fordel for os (og dem der har brug for os...). Nu kan vi komme endnu hurtigere ud af brandstationen og dermed også frem til brandstedet.

I forbindelse med færdiggørelse af brandstationens udvendige arealer, kloak / dræn arbejde mm. Var entreprenør og autoriseret **kloakmester Hans Henning Hess** så venlig at sponsorere 2½ arbejdsdage..... Mange tak for det !

Vi er atter i gang med at samle spændende ting og sager til vores årlige loppemarked. Har du noget stående som du ikke bruger, eller som måske står dig i vejen, så giv os besked vi afhenter gerne !

Du kan kontakte:

Leif Melchior
Torben Sprenger

tlf. 74 45 64 74
tlf. 74 45 10 65

.....eller en af de andre brandmænd.

Kirken

Sommerudflugt til Unewatt i Angel

Året sommerudflugt fredag d. 10. august går til Unewatt lidt syd for Glücksborg. Unewatt er et frilandsmuseum og består af gårde og bygninger, som er bevaret og vedligeholdt i den skikkelse de havde i 1800-tallet. Her er bl.a. en museumsgård, en vindmølle og et vandmølleanlæg i forbindelse med en af gårdene.

Efter besøget på Unewatt finder vi et hyggeligt traktørsted, hvor vi kan få eftermiddagskaffen og lægger vejen hjem med båd over Flensborg Fjord.

Pris for turen vil være 60 kr., som dækker entre og kaffe med brød og bådfart.

Alle der har lyst er velkomne til at tage med på turen.

Opsamling i Svenstrup kl. 12.00: busstoppestederne ved Kløvertoften og Skolen. I Stevning kl. 12.10: busstoppestedet. Hjemkomst ca. kl. 18.

Tilmelding til Nis Mathiesen 7445 8432, Hans Peter Johansen 7445 6158 Jørgen Nicolajsen 7445 6323 senest d. 8. august

Sommerkoncert aflyst !

Kirkens Sommerkoncert med Blaagaard Kammerkor 1. juli. kl. 19.30, som blev annonceret i sidste nummer af E SvenstruPpe', er aflyst. Koret, som ikke er særlig stort, har på grund af mandefald måttet aflyse hele deres koncertturné. Men tilbyder at komme på besøg hos os en anden gang - vederlagsfrit.

FERIE

Sognepræst Peter Ruge holder ferie . , 15-29. juli, Henvendelse angående attester og kirkelige handlinger til Sognepræst Ole W. Sørensen , Oksbøl 74451142

KIRKENS HJEMMESIDE

Kirken har oprettet en hjemmeside som kan findes via denne portal.

<http://www.folkekirken.dk>

Der er i øvrigt link til siden fra Nordborg Kommunes samt fra Svenstrup og Stevnings Hjemmesider. Kirkens hjemmeside indeholder almindeligt kirkenyt om arrangementer, gudstjenestetider, menigheds-rådets mødereferater, relevante adresser, telefonnumre osv. Hjemmesiden redigeres af Jesper Bloch Olsen.

MENIGHEDSRÅDET

Bente Pedersen (formand), C. C. Schink (kirkeværge)

Kommende møder: 4. september. 19.30. Menighedsrådets møder er offentlige og afholdes i Konfirmandstuen ved Præstegården.

KIRKEGÅRDEN

Graver og kirketjener Torben Nielsen træffes i arbejdstiden på kirkegården og på telefon 74 45 63 02.

VIEDE

Lene Damsø Jensen
og Flemming Bonfeldt Petersen, Havnbjerg

BEGRAVEDE

Christian F. Jensen, Stevning

Svenstrup Cykelklub

Mandag:

Atter drog vi vest på, denne gang var målet Esbjerg og omegn.

Vi startede som vi plejer fra P-pladsen ved forsamlingshuset, denne gang var vi 24 m/k'er som i regnvejr var på vej ud i naturen, omkring Ribe fandt vi en lade hos en landmand hvor vi spiste vores brød, det regnede stadig lidt så vi var glade for at sidde på en knebel halm, og brødet smagte faktisk bedre som derhjemme.

Kl. 11:00 ankom vi til vandrehjemmet i Esbjerg, hvor vi fik nøglerne til værelserne, og skulle så i gang med at rede sengene og installere os.

Da dette var overstået var vi klar til at cykle til Jerne hvor vi havde en aftale med Pastor Jens Chr. Jensen, som ville fortælle og vise os kirken og sognegården, og det var han virkelig god til, derefter fik vi kaffe og lagkage og efter en del spørgsmål tog vi afsked med Jerne, for at cykle til musikhuset i byen, og det var sikkert en oplevelse for dem der ikke før havde set det, kl. 14:00 lukkede de og vi var klar til at cykle tilbage til vandrehjemmet, hvor aftensmaden ventede, vi skulle spise kl. 18:30. Inden vi begyndte at spise blev vi budt velkommen af Børge, som var leder af vandrehjemmet, og som noget vi ikke før havde oplevet fortalte han os hvad menuen bestod af, og hvordan han havde tilberedt den, menuen bestod af glaseret skinke lagt i en lage og alt hvad der tilhører bl.a. 18 forskellige salater + frisk landbrød som de selv bagte, så vi har levet som Grever og Baroner, både om morgenen og til madpakker som vi selv smurte.

Da vi var færdige med at spise var vi igen klar til at mødes med cyklerne, Kirsten Møller havde lavet en lille rask aftentur i omegnen, hvor vi cyklede på små stier, vi kom igennem små skove m.m. hvor de havde indrette små dyrehaver med geder, Hjorte, Ænder m.m.

Kl. ca. 21:30 var vi tilbage igen klar til at nyde Bodils pladekage og kaffe, nogle spillede kort andre så fjernsyn, andre var

trætte og gik til køjs, man oplever jo noget mere på cykel end i bil og naturen kommer tættere på.

Tirsdag:

Begyndte ikke så godt, da vi opdagede at det havde været indbrud i 3 af vore s biler og flere ruder var slået i stykker, de havde søgt efter penge, men været uheldig da vi havde vore penge på værelserne, men det var trods alt kun materiel skade, men alligevel ærgerligt, værre havde været når der var mennesker indblandet pga. uheld.

Kl. 09:00 var vi klar til dagens tur som skulle gå til Fanø, det var megen blæst og vi nød sejlturen med færgen, vores mening var at vi ville cykle med landevejen til Sønderho, men vores kontakmand Jørgen Bruncke kom os i møde i Nordby og anbefalede at vi tog til Sønderho via stranden, så undgik vi den direkte modvind, men det var alligevel drøjt turen var på 12 km., så da vi cyklede ind i Sønderho var der nogle trætte m/k'er som fandt et godt sted at nyde madpakken, stedet var "Børsen" et læskur som var opsat for mange år siden, hvor fiskerne sad og snakkede om verdens problemer, det pudsige var at "Børsen" den første, var lavet af Lilly Bruncke's bedstefar.

Efter madpakkespisning havde vi halvanden time til at se Sønderho, derefter cyklede vi til Rindby hvor vi mødtes med Jørgen og Lilly Bruncke i Vagns sommerhus, sjældent har en øl smagt så godt som den Lilly serverede, vi havde haft kraftig sidevind fra Sønderho og bedre blev der ikke resten af vejen til Nordby, da vi ankom til Nordby var der ca. en time til at færgen skulle sejle os til Esbjerg, den brugte vi til at cykle rundt i de små gader, vi kunne godt have haft lidt mere tid på Fanø, men blæsten gjorde sit til at den ikke slog til, vi cyklede 43 km. Den dag,

godt gået af ældre m/k'er hvoraf den ene er 77 år "Andres".

Vel ankommet til vandrehjemmet var vi igen klar til aftensmaden og den var ligeså god som dagen i forvejen, men der kom ingen forslag om cykling om aftenen, men vi hyggede os i opholdsstuen med Gundhilds pladekage + kaffe, samtidig ved os var der en klasse fra Tinglev skole som sang et par sange for os, og vi gjorde naturligvis gengæld med jeg " Jeg elsker de grønne lunde" og Als sangen, det var meget hyggeligt at træffe unge mennesker på denne måde.

Jeg tror nok de fleste gik tidlig til køjs trætte af nye indtryk og cykling, men en sund træthed.

Onsdag:

Det var så den dag som vi igen skulle til Als, men på de små ture udnytter vi tiden, så efter morgenmaden, madpakkesmøringen , og rengøringen af værelserne var vi atter klar ved cyklerne.

Kl. ca. 08:30 cyklede vi de 4 km. Til Sædding hvor de i halvfjerdserne havde opført en ny Kirke i forbindelse med et varehus, vi havde fået kontakt med en ansat som fortalte om byggeriets opstående, Varehus + Kirke.

I varehuset var alle forretninger samlet under et tag med adgang til bibliotek og Kirke, Kirken inden i var opført i røde sten, som var muret på mange forskellige måder, det gjaldt så vidt prædikestolen og gulv, alt i røde mursten, i loftet var der 808 stk.

elpærer som skulle forestille en stjernehimmel, jeg vil lige prøve at lave en skitse over gulvarealet.

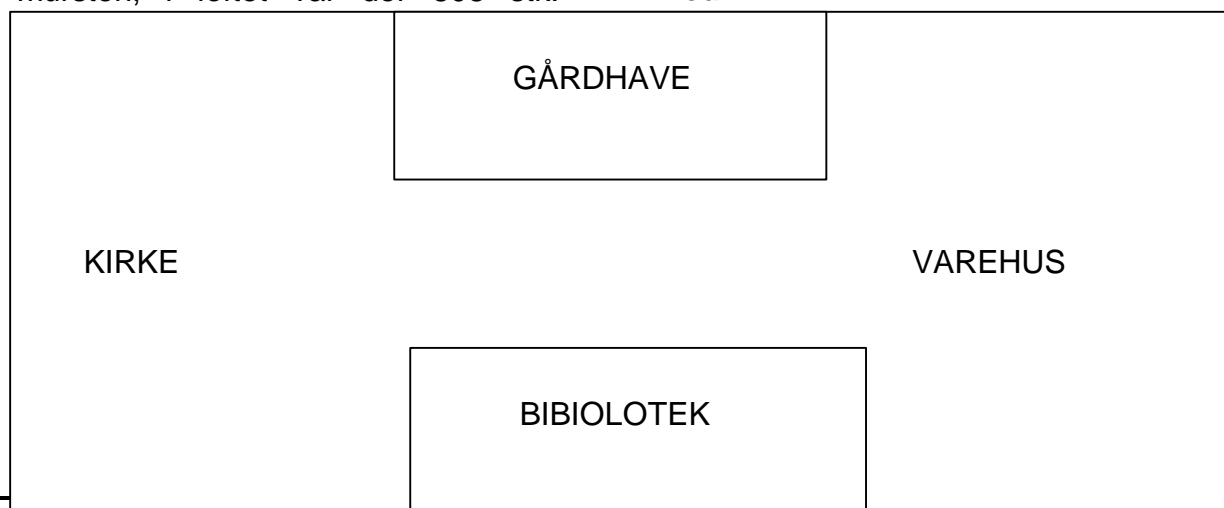
Det har sikkert været spændende for de håndværkere som har været med til at bygge det hele.

Derfra gik turen til Hjerting 3-4 km. Længere med nord, der ville vi se den Kirke som Robert Jakobsen var med til at restaurere, det var noget helt andet, indvendigt meget hvid og helt moderne, der havde vi ingen til at fortælle og vejlede os, så vi fik nok ikke det rigtige udbytte af besøget, men alt i alt et par fine moderne Kirker som er et besøg værd når man kommer på disse kanter.

Nu var tiden igen ved at løbe fra os, så vi besteg atter cyklerne i retning imod Esbjerg og sulten var vi også blevet så vi fandt en grøftkant hvor vi spiste den sidste madpakke fra vandrehjemmet, derpå på cyklerne igen, vi skulle hen og se de 4 store mænd som stod og kiggede ud i mod havet, derfra cyklede vi til fiskerimuseet som ikke lå ret langt derfra, der kunne vi hver i sær gå rundt i ca. 2 timer og se fisk, sæler, gl. skibe, og læse om de gamle skikke og skibe og for dem som ikke har set det var det en spændende oplevelse, derfra cyklede vi tilbage til vandrehjemmet hvor vi læsede cyklerne på trailerne og efter at vi havde sagt pænt farvel til Esbjerg gik turen atter til Als og forhåbentligt en oplevelse rigere.

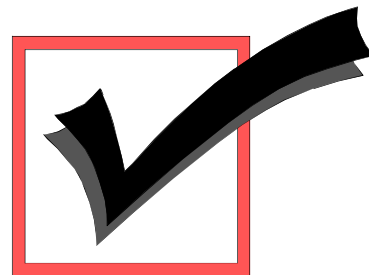
**Hilsen Jørgen Jessen
Svenstrup cykleklub**

NB. Næste gang kan du også komme med.....!!

Aktivitetsskalendar

.....juli / august 2001

Søndag d. 1. juli	kl. 8:30	Gudstjeneste	Svenstrup Kirke
	Kl. 19:30	Kirkens Sommerkoncert	Svenstrup Kirke
Søndag d. 8. juli	kl. 10:00	Gudstjeneste	Svenstrup Kirke
Søndag d. 15. juli	kl. 9:00	Gudstjeneste (Ole W. Sørensen)	Svenstrup Kirke
Fredag d. 20. julisidste frist for indlæg til E SvenstrupPe' juli / august udgave		
Søndag d. 22. juli	kl. 19:30	Gudstjeneste (Kitty H. Jensen)	Svenstrup Kirke
Søndag d. 29. juli	kl. 10:00	Gudstjeneste (Ole W. Sørensen)	Svenstrup Kirke
Søndag d. 5. aug.	Kl. 10:00	Gudstjeneste	Svenstrup Kirke
Onsdag d. 8. aug.	Sidste frist for tilmelding til Kirkens Sommerudflugt til Unewatt i Tyskland på fredag den 10. august		
Søndag d. 12. aug.	Kl. 10:30	Gudstjeneste	Svenstrup Kirke
Søndag d. 19. aug.	Kl. 19:30	Gudstjeneste	Svenstrup Kirke
Søndag d. 26. aug.	Kl. 14:00	Gudstjeneste (Kitty H. Jensen)	Svenstrup Kirke
Fredag d. 31. augustudkommer E SvenstrupPe' juli / august nummer		
Søndag d. 2 sept.	Kl. 10:00	Gudstjeneste	Svenstrup Kirke
Søndag d. 9. sept.	Kl. 10:00	Gudstjeneste	Svenstrup Kirke

(.....uden ansvar)

Annonce:

Trænger du til at få "Tryk på helbredet"
Så henvend dig trygt til
Vivi Madsen
Mølletoften 4
Tlf.: 74 45 64 58
Og bestil en tid...